Offshoring

När en aktivitet stannar inom företaget men flyttas utanför EU:s gränser

Vad du bör veta om det:

- Offshoring innebär att en verksamhet flyttas eller läggs ut på entreprenad utanför EU eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Den offshorade verksamheten kan antingen fortsätta att ägas av företaget eller flyttas till en underleverantör.
- I likhet med **outsourcing** kommer det privata eller offentliga företag som offshorar verksamheten att fortsätta att vara närvarande i hemlandet.
- Eftersom offshoring avser en överföring av produktion eller tjänster från något land som omfattas av EWC/SE WC till ett land någon annanstans i världen, kan det vara lämpligt att involvera din globala fackliga federation. Om detta övervägs, vänligen kontakta din nationella och europeiska fackliga federation.
- Även om offshoring kan vara relaterad till affärsexpansion är syftet med offshoring av affärsprocesser i många fall att minska kostnaderna, vilket kan uppnås genom lägre arbetskraftskostnader, attraktiva regelverk eller närhet till försäljningsmarknader. I de flesta fall handlar utflyttningen av inhemsk produktionsverksamhet om arbetsintensiva verksamheter som flyttas utomlands för att dra nytta av lägre lönekostnader.
- Tillverkningsindustrin dominerar offshoringstatistiken. Offshoring förekommer i ganska arbetsintensiva medelteknologiska sektorer i de västeuropeiska länderna och i lågteknologiska sektorer i de central- och östeuropeiska EU-länderna. Den enda tjänstesektorn med betydande offshoring är bank- och försäkringssektorn.
- Eftersom offshoring omfattar mer än ett land är europeiska och sydösteuropeiska företagsråd ett viktigt forum för intressebevakning på europeisk nivå. Se avsnittet nedan om viktiga aspekter att ta hänsyn till när det gäller offshoring.
- Ofta används offshoring av arbetsgivaren som ett hot för att genomföra interna omstruktureringar, öka arbetstidsflexibiliteten eller avskaffa förmåner genom att hävda att arbetskraftskostnaderna uppenbarligen är för höga.
- Offshoring kan ofta innebära **kollektiva uppsägningar** eller till och med **nedläggningar**.

Ditt uppdrag är att...

- Samla in så mycket information som möjligt om arbetsgivarens planer eller idéer om offshoring. Det är nödvändigt att skilja mellan svar på faktiska planer på offshoring och svar på arbetsgivarens hot om

offshoring.

- Dela med dig av informationen till din branschorganisation, europeiska och globala fackliga organisation och be om råd.
- Om det finns ett EWC/SE WC, ta kontakt med andra arbetstagarrepresentanter och utbyt information och erfarenheter. Offshoring är en särskilt svår fråga för EWC på grund av de potentiellt motstridiga intressena mellan företrädare för olika länder.
- Ta kontakt med din EWC/SE WC-samordnare och din europeiska fackliga federation för att få råd.
- Dela all information som du kan samla in på lokal nivå med alla EWC/SE WC-medlemmar.
- Involvera gränsöverskridande fackliga nätverk eller stöd skapandet av sådana nätverk där de ännu inte finns.
- Intensifiera kommunikationen inom EWC/SE WC och/eller andra berörda arbetsplatser över gränserna samt i nationella sammanhang.
- Var proaktiv: Kräv dina rättigheter, vänta inte på att ledningen frivilligt ska komma fram med nödvändig information eller be om din åsikt.

Transnational Restructuring Navigator

Matris för tidslinje

Ledningens skyldigheter

Europeiska företagsråd SE-företagsråd

- Om ryktena är sanna och ett projekt är på gång som kan vara av betydelse för den europeiska arbetskraften med avseende på dess potentiella effekt, har den centrala ledningen skyldighet att informera EWC eller SE WC så snart som möjligt (se avsett beslut)

Lokal arbetstagarrepresentation

- Om ryktena är väl underbyggda och ett projekt är på gång som kan påverka arbetsstyrkan i form av dess potentiella effekt, har den lokala ledningen skyldighet att informera de lokala representanterna så snart som möjligt (se avsett beslut). Om mer än ett land påverkas bör sådan information samordnas och tillhandahållas inom samma tidsram. Lokal information gäller då särskilt omlokaliseringsprojektets inverkan på de lokala anläggningar som kommer att påverkas.

Arbetstagarrepresentanter i styrelsen

- Ledningen bör informera styrelseledamöterna om företagets strategi och alla planer som sannolikt kommer att påverka medarbetarna i ett mycket tidigt skede och i god tid före ett slutligt beslut.

Arbetstagarnas rättigheter och åtgärder

Europeiska företagsråd SE-företagsråd

- Så snart rykten kan tyckas ha någon substans bör EWC/SE WC-medlemmar konfrontera ledningen med den information som redan erhållits och be om ytterligare detaljer, inklusive - när så är lämpligt - den formella informationen och förberedelserna för EWC/SE WC:s samråd. Detta kan göras vid ett ordinarie möte eller via deras särskilda utskott, sekreterare, ordförande eller annan talesperson mellan mötena.
- Överväg att använda checklistor med tidiga varningssignaler som har utvecklats i fackliga projekt, t.ex. **Förutse och bedöma risker i samband med outsourcing/offshoring**
- Ta kontakt med din fackliga samordnare och din europeiska och globala fackliga federation för att få fullständig information om alla berörda fackförbund och börja förbereda ett gemensamt fackligt svar

Lokal arbetstagarrepresentation

- Så snart ryktena verkar ha någon substans bör de lokala arbetstagarrepresentanterna konfrontera ledningen med den information som redan erhållits och be om ytterligare detaljer, inklusive - när så är

lämpligt - den formella informationen och förberedelserna för samråd. Detta kan ske vid ordinarie möten i de lokala representationsorganen eller via deras sekreterare, ordförande eller annan talesperson mellan mötena. Det kan också göras av enskilda förtroendemän eller EWC/SE WC-medlemmar som representerar det berörda landet.

- All information som erhålls på lokal nivå bör systematiskt delas med EWC/SE WC-medlemmarna i de andra länderna. Detta kommer att göra det möjligt att mycket snabbt få en bild av den transnationella karaktären av den eventuella offshoringåtgärden.

Arbetstagarrepresentanter i styrelsen

- Arbetstagarrepresentanterna i styrelsen har tillgång till samma information som aktieägarrepresentanterna. Om det går rykten om en eventuell outsourcing av verksamheten och styrelsen ännu inte har informerats om en sådan plan, kan frågan tas upp vid nästa möte och man kan begära en fullständig redovisning av affärsplanen. Om styrelsen redan har fått ta del av planen kan signaler skickas till EWC, lokala arbetstagarrepresentanter och/eller fackliga företrädare om att en sådan omstrukturering faktiskt förbereds. Varning: särskilda regler om konfidentialitet kan gälla.

Fackliga åtgärder

Europeiska företagsråd SE-företagsråd

- Kontakta respektive ETUF och Global Union Federation: Kontrollera och följ eventuella befintliga ETUF-uppförandekoder/policyer som är tillämpliga vid offshoring och/eller eventuella befintliga transnationella ramavtal eller liknande företagsspecifika dokument.
- Samla in information om mottagarlandet för en eventuell offshoringverksamhet och försök att etablera kontakter med respektive fackliga strukturer.
- EWC-samordnare bör ha ett nära samarbete med ETUF/GUF och EWC-medlemmar i de berörda länderna.

Lokal arbetstagarrepresentation

- Rykten kan vara välgrundade eller inte. Därför är det första uppdraget att samla in så mycket information som möjligt för att underbygga dina antaganden. Möjliga åtgärder omfattar samtal med berörda arbetstagare, kontroll av offentligt tillgängliga källor (press, företagswebbplats, ...) och insamling av information om den potentiella underleverantören eller mållandet och platsen för den potentiella offshoringen.
- ETUF ska kontrollera informationsnivån med medlemsorganisationerna

Arbetstagarrepresentanter i styrelsen

- I vissa fall kan fackföreningsrepresentanter ha mandat i företagets styrelse. Om så inte är fallet är det

Transnational Restructuring Navigator

viktigt att ha nära kontakt med de arbetstagarrepresentanter som sitter i styrelsen. På så sätt kan rykten snabbt verifieras och, om de bekräftas, ytterligare steg förberedas (se följande avsnitt i tidslinjen).

Offentliga myndigheters roll

Europeiska företagsråd SE-företagsråd

- De offentliga myndigheterna har ingen roll i detta skede. Du kan dock informera dig om de nationella eller lokala myndigheternas roll, särskilt i samband med stora omstruktureringar i ditt land som medför uppsägningar.
- Observera också att det finns europeiska stödinstrument för arbetstagare som drabbas av offshoringrelaterade uppsägningar, **Europeiska globaliseringsfonden**(EGF). Baserat på ansökningar från nationella offentliga myndigheter kan EGF ge stöd till enskilda arbetstagare som står inför uppsägningar, till exempel omskolning och annat.

Lokal arbetstagarrepresentation

- I vissa länder, när större delar av arbetsstyrkan berörs, kan offentliga myndigheter bli ombedda att engagera sig. För att förbereda dig för ett sådant ingripande i ett senare skede bör du kontrollera din nationella lagstiftning för att ta reda på vilka regler som gäller och vilka förfaranden du måste följa.
- Lagar och förordningar om **kollektiva uppsägningar** och **överföring av verksamhet till ett annat företag** kan vara av särskilt intresse.
- Bekanta dig med den europeiska lagstiftningen om att mildra effekterna av uppsägningar som är relaterade till globaliseringen, dvs. **Europeiska globaliseringsfonden**.

Arbetstagarrepresentanter i styrelsen

- Vid betydande påverkan på den lokala arbetskraften kan arbetstagarrepresentanter i styrelsen bli beredda att be ledningen att informera offentliga myndigheter.

Further reading and resources

OFFSHORING

ERM annual report 2016: Globalisation slowdown? Recent evidence of offshoring and reshoring in Europe

Organisation(er): Eurofound

Typ: Webbplats

Kategori: Forskning

Språk: Engelska

Tillgång: Allmänheten

År: 2017

OFFSHORING

Subcontracting and Social Liability, ETUC. Brussels

Författare(n): Cremers Jan, Houwerzijl Mike

Organisation(er): ETUC

Typ: PDF

Kategori: Forskning

Språk: Engelska

Tillgång: Allmänheten

År: 2021

OFFSHORING

Transnational Restructuring Navigator

Eurofound Database on Restructuring cases: Recent cases of offshoring and delocation

Organisation(er): Eurofound

Typ: Webbplats

Kategori: Fakta och data

Språk: Engelska

Tillgång: Allmänheten

OFFSHORING

Due Diligence and Subcontracting

Organisation(er): ETUC

Typ: Webbplats

Kategori: Fackliga guider

Språk: Engelska

Tillgång: Allmänheten

OUTSOURCING OMLOKALISERING OFFSHORING

Offshore outsourcing. A handbook for employee representatives and trade unionists

Organisation(er): UNI Europa

Typ: PDF

Kategori: Fackliga guider

Språk: Engelska

Tillgång: Allmänheten

Transnational Restructuring Navigator